

Valdštejnova éra

Vlado Ríša

Valdštejnova éra

Vlado Ríša

Návštěva

1.

Motor vyl ve vysokých otáčkách a Richard zatínal zuby. Milovaná Bugatti 14a nadskakovala v příkrém stoupání k dědečkovu hradu jako koza na ledě.

„Hergot,“ drtil mladík nadávku mezi zuby a neodvažoval se pootevřít ústa, aby si neukousl jazyk. „Taky už to tady dědeček mohl nechat vydláždit pořádně. Tyhle kočičí hlavy jsou dobré tak pro koně, aby si zlámaly nohy!“

Automobil nadskočil a tvrdé pérování přeneslo ránu do Richardových zad. Ucítil slanou chuť krve, jak si prokousl ret.

„*Skoro by bylo lepší sem přiletět...*“, pomyslel si, ale pak nad tím v duchu mávl rukou. „*Je tu málo místa, mnoho stromů, a dědeček, ten by mě hnál. Takhle má problémy s autem, natož abych se tu objevil s letadlem.*“

Projel pod vysokým kamenným obloukem mostu, vykroužil dlouhou zatáčku doprava a zařadil dvojku. Světlounce modrý automobil se ocítl na úzkém kamenném mostu vedoucím k masivní dřevěné bráně. Kamenné sochy světců, stojící na zábradlí, se na něj dívaly s despektem. Něco takového jako rudý sportovní automobil nemělo přece co dělat na prastarém hradu z třináctého století. Kdyby mohly, tak by nad tím znesvěcením určitě vrtěly hlavami.

Richard se na ně usmál:

„To stačilo, pánové, on mi to dědeček stejně osladí.“

Projel tmavou kamennou branou na první nádvoří a zabrzdil. Vypnul motor a vystoupil z auta. Uhladil si novou uniformu poručíka rakousko-uherské armády. Naleštěné černé lakýrky ladily s černými kalhotami a modrou blůzou, rudým límečkem a manžetami. Richard se natáhl přes zavřená dvířka auta k sedadlu spolujezdce a uchopil šavli s opaskem. Když si ho zapínal, zašklebil se. Podle předpisů musel mít šavli na levém boku. Žádné předpisy totiž nepočítaly s tím, že by některý důstojník mohl být levák.

„Pane,“ vyběhla ze dveří kuchyně macatá kuchařka Bětko, právě když si švihácky nasazoval třeshnově-červenou kulatou čepici, „Musíte se zase zastavit u mě v kuchyni. Mám tam pro vás připravenou...“

„To víte, že přijdu, Bětuško,“ usmál se na postarší ženu, která mu za pobytů na hradě u přísného dědečka, nahrazovala chůvu a matku, „ale nejdřív musím za dědečkem. Neodpustil by mi to.“

Spráskla ruce a rozesmála se jako slunce, které právě vykukovalo nad lesními velikány obklopujícími hrad.

„Tak jděte, starý pán už se vás nemůže dočkat.“

„Jen aby...,“ pokrčil rozpačitě rameny a vrhl pohled na auto.

„Je na vás strašně pyšný!“ zvedla ukazováček. „Splnil jste mu jeho velké přání, aby někdo z Valdštejnů byl zase vojákem. Když se toho nedočkal u vašeho otce, tak alespoň...“

„Nechte toho, Bětuško,“ mávl rukou a zamířil na další kamenný můstek, který spojoval první nádvoří s hlavní částí malého hradu.

Honosná budova hraběcího sídla zářila bělostí a vyrovnala se kráse kostelu Jana Nepomuckého, který se tyčil na druhém konci nádvoří.

Richard vešel dovnitř a po schodech vyšel nahoru do salónku, kde už na něj čekal Vojtěch z Valdštejna.

Dědeček byl vysoký, hubený muž nahrbený stářím, s hřívou stříbrných vlasů a mohutnými, stejně stříbrnými lícousy. Stál u stolku, kde měl šálek s čajem, a opíral se o ebenovou hůlku se stříbrnou rukojetí ve tvaru ležícího draka. Ruce se mu trochu trásly.

Richard se málem zajíkl překvapením. Tak moc starý pán zestárl za tu dobu, co tu nebyl. Před očima se mu mihl dědeček vlani, kdy sem přijel poprvé od absolvování Vojenské akademie u Vídně: statný muž v nejlepších letech, vlasy pepř a sůl, jiskra v očích, rovná záda bývalého husara.

Množství obrazů na stěnách shlíželo na oba muže, představovaly většinou portréty členů rodu. Jen po předchozích majitelích, Lexech z Aerenthalu, tu zůstaly dvě nebo tři krajinky. Vojtěch z Valdštejna je tu nechal z piety, když za peníze svého syna koupil hrad zpět do vlastnictví rodu Valdštejnů.

„Vítám tě, Richarde,“ zazněl mladě znějící dědův hlas salónkem.
„Posaď se!“

Mladík cvakl podpatky a zamířil ke své oblíbené židli. Čepici odložil na stůl a šavli si posunul do strany, aby si ji nevrazil do slabin, jak se mu to občas stávalo. Pak si opasek rozepnul a šavli opřel o stůl.

„Kam tě převeleli?“ zeptal se starý pán, když se usadil v křesle.

Natáhl starou, vyschlou ruku ke stříbrnému zvonku, který ležel vedle šálku s čajem, a hned po zazvonění se otevřely dveře. Dovnitř vešla Bětko s tácem. Přinesla kávu a koláčky, které pekla jen v ty největší svátky. Richard polkl, jak se mu v ústech sběhly sliny. Nebyl tu už dobrý rok, ale na Bětkiny koláčky se zapomenout nedalo.

Otevřel ústa, ale starý pán ho zarazil gestem pravičky:

„Počkej! Schválně,“ na tváři se mu objevil potutelný úsměv, „jestli to poznám sám.“

Richardovi bylo jasné, že barva čepice to dědovi řekla zcela přesně, ale nechtěl mu zkazit potěšení.

„Jedenáctý hulánský pluk, sídlící v Pardubicích.“

„Druhý division, třetí eskadrona,“ dodal Richard. „Zatím je to jenom samý výcvik, ale mám takový pocit, že tam dlouho nepobudu.“

„Jak to?“ dědovo huňaté, bílé obočí vyjelo do půli čela. „Je to jedna z nejlepších jednotek celého Rakouska-Uherska. A velí ji plukovník Prochaska a to je nějaký stratég.“

Richard se zakuckal, protože mu zaskočil malý kousek koláče, a tak se honem rychle napil kávy, aby ho spláchl. Před očima se mu objevil vysoký, hubený kolonel s cvikrem, který neodkládal, ani když byl zcela opilý, s výbojně, vzhůru pootočenými konci masivního kníru, a pěšinkou mírně na straně, kterou si neustále uhlazoval.

„Pamatuji si ho ještě jako mladinkého poručíka...,“ dědeček přivřel oči a vypadalo to, že se na okamžik zasníl.

„*To už musí být nějaký ten pátek,*“ prolétlo Richardovi hlavou, který si nedokázal svého velitele představit jako mladinkého poručíka.

„Ukaž mi, jakou máš šavli,“ vyrušil ho z myšlenek dědův hlas.

Richard ji vytáhl opatrně z pochvy, uchopil za čepel a podal dědečkovi.

„Hm, není to nic moc,“ potěžkal ji starý pán.

Postavil se a zkusmo s ní několikrát mávl kolem sebe, protočil ji zápěstím a nespokojeně zavrčel:

„Není vyvážená, je lehká, a ta ocel také žádná sláva.“

„Ono se už ani snad nepočítá, že bychom ji použili v boji,“ pokrčil rameny Richard. „Teď je šavle spíš pro ozdobu.“

„Doufám, ale že chodíš dál šermovat, abys nevyšel ze cviku,“ dědovi se přestala třást ruka a šavli držel pevně a přitom lehce. „Přece nechceš, abych tě porazil... Tedy kdybychom si dali cvičný souboj.“

Richard se podíval na starého pána, licousy měl naježené, v očích bojový lesk.

„*Mám pocit, že by mi stejně napráskal jako před lety,*“ usmál se v duchu Richard.

„Tak co? Máš chuť na pár kol?“

„Chodím trénovat, sice ne každý den, ale minimálně dvakrát do týdne. Baví mě to,“ řekl mladík s úsměvem.

„To je dobře. Nikdy nevíš, kdy se ti to může hodit. Ale tenhle krám,“ podával mu zpátky šavli, „pověš někam na stěnu a vezmi si tuhle...“

Vojtěch z Valdštejna přešel k prosklené vitríně, kde vedle sebe visely cvičné šavle, rapíry, meče, ale také několik rodových zbraní. Dědeček otevřel skříň a jemně přejel po jedné z nich. Bylo to láskyplné gesto. Vyndal ji z vitríny a podal ji Richardovi. Nebyla nijak zdobená, ale když ji Richard uchopil do ruky, seděla mu v ní jako ulitá.

„Tuhle jsem měl u Doboje. Tehdy jsem sloužil jako spojka štábu u moravského pěšího pluku číslo padesát čtyři. Tam mi několikrát zachránila život. Při útocích a protiútocích jsem s ní zabil pět muslimských povstalců. Byli to velmi krutí bojovníci a také hodně krvavá bitva. Přišli jsme tam o víc jak sedmdesát zabitých a raněných. Když jsme je odrazili, našli jsme v jejich zákopech třicet našich vojáků podřezaných a zohavených. Byli to ti, které zajali při bojích hned první den...“ Richard zkusmo zasunul šavli do pochvy, zajela tam jako po másle. „Děkuji moc, dědečku.“

Starý pán si znovu sedl do křesla. Podíval se z okna a usmál se.

„Máš štěstí na počasí. Celý minulý týden lilo jako z konve...“

Richard se znovu pustil do mísy koláčků, jako kdyby měsíc nejedl. Místností se ozývalo jen bzučení much, které sem nalétaly otevřenými okny. I Vojtěch si dal jeden koláček a zapíjel ho mátovým čajem. Vyhlédl znovu z okna a pohled se mu zastavil na modré Bugattce. Zamračil se.

„To u otce dole ve městě nemáš svého koně?“ vytrhl Richarda ze soustředění na Barčin výtvar Vojtěchův trochu hádavý hlas. „Musíš sem jezdit tím smradlavým...“ starý pán se rozkašlal.

„Chtěl jsem tady být dřív, pane,“ Richard sklonil hlavu na stranu, „když jsem v dopise slíbil, že tu budu dnes. Z kasáren jsem se dostal o den později, než jsem původně předpokládal. Plukovník mi dal volno až včera večer. Jinak bych se sem vůbec nedostal,“ bránil se Richard.

Neměl odvahu říct, že si službu navíc vysloužil tím, že odmítl potrestat svého pucfleka Josefa Haškovce za to, že nevyklepal koberec všeobecně neoblíbenému majoru Rozenkrancovi, který měl být vedle něj, i když to dostal od něj rozkazem. Vymlouval se tehdy na bolavá záda, ostentativně si je mazal Opodeldokem, který smrděl tak, že ho Richard na týden poslal do kasáren. Samozřejmě, že to byl jen šprajc, Josefovi nic nebylo, a záda měl zcela v pořádku.

„Proč bys měl jít někam jinam?“

„Na pluk přišla žádost z Vídně od kapitána Viléma Holeky. Jenže je to jenom žádost a ne rozkaz, takže nevím, jak to dopadne.“

„Co je zač ten Holeka?“ starý pán sklohnul hlavu na stranu a Richardovi bylo jasné, že ho to začalo zajímat.

„Je to velitel a instruktor v Pilotní škole ve vídeňském Novém Městě, která spadá pod generální štáb...“

„Počkej,“ zarazil ho starý pán a bouchl hůlkou do naleštěné podlahy.

„Co ty s tím máš společného?“

„Za studií ve Vídni na Akademii jsem se s ním setkal a je to vynikající důstojník, kterého vyznamenal samotný císař. Ve volném čase jsem se zúčastnil výcviku v létání a získal pilotní průkaz s vyznamenáním...“

„Nepřipadá v úvahu!“ rozsoptil se starý pán. „Zůstaneš u hulánů, žádné takové novomódní móresy se trpět nebudou! Žádný Valdštejn se nebude producírovat...“, rozkašlal se a nemohl popadnout dech.

„No, jednou se to dozvědět musel,“ pomyslel si Richard. „A je lepší, že jsem mu to řekl sám, než aby se to dozvěděl od matky nebo otce.“

Přešla ho chuť na koláčky. Posadil se rovně a zadíval se na starého pána před sebou.

„Když už se nepotatil tvůj otec a místo vojenské kariéry se dal...,“ jed ukapával z dědova hlasu, neboť starý pán nikdy nedokázal skousnout, že Richardův otec založil a dovedl k rozkvětu nejen dvě firmy brousící drahé kameny dole v Turnově, ale také pivovar.

„Kdyby nebylo peněz, které otec vydělal, tak jsme stále jen chudí příbuzní, kteří se musí krčit někde v koutku. A ty, dědečku, bys neměl tak pěkně opravený rodový hrad,“ pomyslel si Richard, ale nikdy ho nenapadlo, že by si něco takového mohl dovolit říct starému pánu do očí.

„...tak aspoň ty máš šanci pozvednout opět naše jméno tam, kam patří,“ rozohňoval se starý pán.

„Psal jste mi, dědečku, že se mnou nutně potřebujete mluvit,“ řekl Richard, když se starý pán opět rozkašlal suchým stařeckým kašlem.

Vojtěch z Valdštejna se zhluboka nadechl a ovládl své rozhořčení.

„Máš pravdu, vnuku. Tato debata není důstojná ani jednoho z nás,“ dokonce se dokázal mírně pousmát. „Zajisté sis všiml, že mi zdraví už neslouží, jako ještě v nedávné době.“

Richard nepatrně přikývl. Dobře věděl, že dědeček nikdy nesnášel pochlebování.

„Právě tak je mi jasné, že sis příliš nikdy nevšímal výzdoby hradu, který jsi vždy považoval jen za místo, kde si s kamarády můžeš hrát na loupežníky a rytíře,“ mávl rukou. „Nedivím se ti. Také mě uchvátili naši předci a zvláště vévoda Albrecht. Nevím, jestli sis někdy všiml jeho portrétu, co visí mezi okny,“ ukázal prstem na nevelký tmavý obraz.

Richard zavrtěl hlavou, vstal a šel si obraz prohlédnout zblízka.

Albrecht na něm byl vyobrazený do půli těla na pozadí zamračeného nebe. Na sobě měl rudý kabátec, bílou košili s krajkami a krajkový límec. V pravé ruce třímал maršálskou hůl, levou založenou v bok těsně nad jílcem meče. Na hlavici meče byl vsazený rudý kámen. Na prostředníčku pravé ruky se mu třpytil velký zlatý prsten s podobným drahokamem.

„Oba kameny jsou vzácné a jejich vliv na majitele je velký,“ řekl po chvíli ticha starý pán. „Ten prsten jsem měl ještě začátkem loňského roku. Díky němu a jeho schopnostem se mě stáří skoro netýkalo. Jenže...“ na okamžik se odmlčel a zpytavě se podíval na Richarda, jako kdyby uvažoval, jestli má pokračovat. „Jsem členem zednářské lóže a minuloroční zimy mě navštívil jakýsi Ital a prokázal se znakem brescijské velkolóže...“

„Mohl byste mi, pane, nejdřív něco říct o těch kamenech?“ přerušil Richard tok dědových myšlenek.

„Je to rudý turmalín, ale zvláštní. Jsou v něm zlaté žilky, a to nikdy nikdo ještě neviděl. Alespoň tak mi to řekl profesor Braunar z Karlovy univerzity. Navštívil mě před pár lety z pověření našeho mistra, který kdesi objevil listiny týkající se našeho předka Albrechta. Pokud budeš mít zájem, mohu ti kopie oněch listin poskytnout, samozřejmě za předpokladu, že se jejich obsah nikdy nedozví nikdo nepověřený.“

Richard kývl a vrátil se ke stolu. Vzal do ruky koláček a zamyšleně si s ním pohrával. Příliš na takovéto věci nevěřil, bral je spíš jako báje a legendy, ale na druhou stranu si dobře vzpomínal na to, že starý pán ještě loni vypadal daleko lépe než jeho o třicet let mladší otec.

„Tento kámen je přiřazen Marsu, bohu ohně a války, dodává tělesnou energii, odvahu, přináší lásku, podporuje játra, slezinu, krevní oběh, cévy, pomáhá při křečích a má opravdu velký vliv na tělesnou schránku.

Podle zápisu, který jsem našel ve Valdštejnské kronice, objevené před pár lety na Frýdlantském zámku, která se mi dostala do ruky,“ na dědově tváři se objevil šibalský úsměv, „jen díky těmto dvěma drahokamům přežil náš velký předek bez úhony mnohé bitvy. Nebyl to fext,“ starý pán zavrtěl hlavou, „to určitě ne, protože zraněn byl mnohokrát. Díky jim dokázal vzdorovat oné nešťastné chorobě, kterou nabyl při své prvním tažení do Uher. Bez nich by zemřel daleko dřív...“

„Hm,“ Richard se skepticky ukazováčkem podrbl pod pravým okem a ještě jednou se podíval na obraz Albrechta z Valdštejna.

Starý pán vstal a drobnými krůčky došel k mahagonovému sekretáři stojícímu pod velikým obrazem Richardova prapraděda, vážného postaršího muže sedícího v křesle a oblečeného do uniformy. Na hrudi měl řadu vyznamenání a fialová šerpa barevně s uniformou příliš neladila. Richard tehle obraz příliš nemiloval, jako dítě z něj měl strach.

„Říká se, že oba kameny se k němu dostaly při tažení proti Benátkám. Nikdo to však neví přesně, kdy a kde, ale pravda je, že na portrétech namalovaných po tomto tažení je již má.“

„Ten Ital, co se u vás objevil...“, Richard mírně změnil téma.

„Ach ano,“ povzdychl si starý pán. „Nebyl to žádný pobuda, je to slavný básník Gabrielle d'Annunzio... Já to nechápu...“ vrtěl hlavou starý pán. „Jak mohl něco takového udělat? Přijel s tím, že velmistr ho pověřil, aby zjistil, jestli nejde o kámen, který se ztratil z hradu v Brescii a patřil do pokladu tamní zednářské lóže. Nenapadlo by mě ani v nejmenším, že by se šlechtic mohl snížit k něčemu takovému, jako je krádež. Proto jsem mu svěřil prsten a dovolil mu, aby s ním odjel do Prahy. Vrátil se za týden, prsten mi vrátil a řekl, že to není kámen, který hledají. Ulevilo se mi. Jenže za týden jsem dostal takovou angínu, jakou jsem neměl už dvacet let. Málem jsem na ni zemřel.“

Richard si matně vzpomněl, že mu matka o něčem takovém psala.

„Teprve, když jsem se uzdravil,“ pokračoval Vojtěch,“ napadlo mě podívat se na prsten blíž a zjistil jsem, že kámen je falešný... Tedy ne falešný,“ řekl a napil se čaje ze šálku, „ale jiný. Je to rudý turmalín, je vybroušený jako ten původní, ale chybí mu ty žilky a také ona síla uzdravovat, kterou prsten před tím měl.“

„Byl ten Ital asi čtyřicetiletý s vysokým čelem a modrýma očima?“

„Jak to víš?“ upřel Vojtěch z Valdštejna přísný pohled na vnuka. „Snad jsi nečetl jeho spisy?“

„Ne,“ zavrtěl prudce hlavou Richard, aby dodal svému slovu na důrazu.

Nebyla to pravda. Milostné básně tohoto italského básníka byly ve Vídni jednu dobu velmi populární.

„Ale setkal jsem se s ním při výcviku u kapitána Holeky...“

3.

Tak tohle je náš nový letoun,“ kapitán Holeka něžně poplácal plátěný trup letadla Rumpler. „To jsou úpravy pro výcvik, normálně nemá dvojí řízení v obou kabinách, tedy pilotní a pozorovatelské, ale tenhle ano. Tohle je vynález mechanika gefreitera Munzara. Toto letadlo létá až stokilometrovou rychlostí,“ dodal pyšně. „Na něm absolvujete svůj první pilotovaný let.“

Richard zatajil dech. Už si odbyl několik letů jako pozorovatel a být ve vzduchu mu nedělalo potíže. Neměl problémy se žaludkem jako někteří jiní adepti letectví. Rozhlédl se po nebi, bylo jasné, vzduch byl chladný a vítr ani nedokázal zvednout vlajku na letištní budově.

Prodělal teoretický výcvik, kdy jim kapitán vtlokal do hlavy problémy kolem počasí, tedy například kterým mrakům se vyhnout, které jsou v podstatě bezpečné, jak si poradit s větrem, a že přistávat je vhodné proti němu.

Usmál se, když si vzpomněl, jak kapitán vykládal, jak letěl do Schwechatu, vítr vál proti němu a sílil, aniž by si toho povšiml.

„Říkal jsem si,“ pravil tehdy kapitán Holeka, „že ty vesničky pode mnou jsou všechny stejné, a teprve po nějaké chvíli jsem si všiml, že to není pravda. To jen já jsem stál stále nad jednou z nich. Vítr byl právě tak silný jako můj pohyb kupředu a já jsem několik dlouhých minut zůstal stát nad stále stejnou vesničkou. Musel jsem se otočit, zamířit zpátky domů a počkat na lepší počasí.“

Richard si povzdychl. Měl pocit, že bude ještě nějakou dobu trvat, než se dostane do vzduchu a bude třímat v rukách řídicí volant. Bylo tady několik daleko rázněji vystupujících adeptů, hlavně to byli důstojníci od dělostřelectva.

„Takže si vezměte kuklu a brýle a za pět minut letíme,“ vytrhl ho ze zadumání Holekův hlas.

„Cože?“ vyhrkl Richard.

„Nebo se vám nechce?“ zašklíbil se Holeka a jeho kulatý obličej se šviháckým knírkem se v tom okamžiku změnil v bujaré čírtě.

„Určitě, pane,“ vyhrkl Richard a rozběhl se ke své Bugattce, ve které měl připravenou koženou bundu a kuklu s brýlemi.

Než kapitán stačil ukončit prohlídku letadla před letem, byl zpátky. Trochu se mu netrpělivostí klepaly ruce. Postavil se před letadlo.

„Tak můžeme,“ řekl Holeka a vylezl si do kapinky pozorovatele.

„Kontakt,“ křikl a Richard prudce otočil vrtulí.

Motor letadla se kašlavě rozběhl.

Než otáčky nabraly pravidelnost, už Richard seděl v kabině a osahával si ovládací páčky a volant.

„Tak jdeme na to,“ křikl Holeka, aby ho Richard slyšel i přes rachot řadového motoru.

Richard opatrně přidal plyn a vrtule se změnila v blýskající se kruh. Rumpler se pomalu rozběhl po louce, která byla vídeňským vojenským letištěm. Nasměroval ho čumákem proti větru a dal plyn na doraz. Letadlo zrychlovalo a Richard pomalu od sebe odtlačil volant na pohyblivém sloupku. Tím se zvedl zadek letadla a ostruha ho přestala brzdit. Po chvíli ucítil, jak se volant pohybuje směrem k němu. Podvolil se mu a sám trochu přitáhl. Letadlo, poskakující po nerovné louce, se nadzdvihlo a vzlétlo do výše dobrých dvou metrů. Richard ho tak chvíli držel, aby nabral větší rychlost, a pak znovu přitáhl. Rumpler zvedl nos a začal stoupat k nebesům.

Richardovi bylo do zpěvu.

Letí! Letí!

A řídí tenhle nádherný stroj!

V tom okamžiku přišel závan větru zprava a letadlo se naklonilo. Richard okamžitě zareagoval, ale pohnul volantem příliš, takže se Rumpler naklonil na druhou stranu. Trvalo hodnou chvíli, než letoun zvládl natolik, aby letěl rovně a ne nakloněný.

Když letěli chvíli rovně, našel si okamžik, kdy mohl vyhlédnout z kabiny, a podívat se na krajinu pod sebou. Letěli ve výšce tři sta metrů a pod nimi se objevila vesnička. Richard se kochal nádherným pohledem, když se zezadu ozval ostrý výkřik. Trhl sebou a podíval se kolem. Letoun klesal, protože zatlačil na volant. Srovnal ho a přiměl Rumplera, aby opět letěl rovně.

Vrhl pohled na hodinky na levé ruce a nevěřícně zavrtěl hlavou, byli ve vzduchu už půl hodiny.

„Tak poletíme domů,“ zakřičel kapitán Holeka a Richard se vyplašeně díval kolem sebe. V dáli bylo vidět Vídeň, ale letiště nikde. Všechny vesničky vypadaly stejně. Otočil hlavu dozadu a křikl:

„Nevím, kde je letiště!“

„Vidíte Vídeň?“ přilétla odpověď.

„A-ano,“

„Tak leťte k ní!“

Richard se soustředil na to, aby vykroužil pomalou zatáčku a nasměroval čumák Rumpleru směrem na Vídeň. Uplynulo dobrých pět minut, když kapitán Holeka křikl:

„Už ho vidíte?“

Richard pátral po čemkoli, co by vypadalo jako letiště, odkud startovali, ale bylo to stejné jako před chvílí. Vesničky, pole, louky, které mohly být čímkoli, třeba i letištěm.

„Nevidím!“ křikl vyplašeně.

„Jsme přímo nad ním,“ přilétla okamžitá odpověď.

Teprve nyní rozeznal budovu vedle louky, dokonce i své auto, a zhluboka si oddychl. Podíval se na vlajku na stožáru, visela chcípě. Vykroužil zatáčku a pomalu přistával. Letadlo klesalo, ale původní odhad nebyl příliš dobrý, takže polovina louky byla za nimi a Rumpler byl stále ještě příliš vysoko.

„Začněte znovu,“ křikl Holeka na Richarda.

Mladík přidal plyn a obletěl letiště ještě jednou. Tentokrát začal s přistávacím manévrem dostatečně daleko před letištěm, takže za „drobné“ pomoci instruktora přistál, sice s několika poskoky, ale byl na zemi.

Dojeli k hangáru a teprve tam Richard vypnul motor. Opřel se rukama o bočnici a chtěl vystoupit. Překvapilo ho, že to nešlo. Ruce se mu třásly jako devadesátiletému starci a síly v nich neměl ani o chloupek víc. Nakonec se vzpamatoval a seskočil na zem. I nohy měl slabé a uvědomil si, že košili má úplně propocenou.

Holeka stál proti němu, uhlazený štíhlý muž, a usmíval se.

„Takže jak?“ zeptal se lehce posměšným tónem.

„Děsně, pane kapitáne,“ hlesl zcela vyčerpaný Richard. „To je náročnější než tříhodinová přehlídka ve slavnostních uniformách pod letním sluncem na splašených koních.“

„Dobré přirovnání,“ uchechtl se kapitán. „Kdy dáme další kolo?“

„Odpoledne?“ pookřál Richard.

„Tak rychle to nejde, nejste tady sám... I když to vypadá, že vám to půjde. Přistání je to nejtěžší na celém létání, a to se vám vcelku povedlo, musel jsem vám pomoci jen trochu. Ale ne abyste měl nos příliš nahoru. Mohlo to být také nováčkovské štěstí.“

„Asi bylo,“ přiznal Richard upřímně.

4.

„Támhle na sekretáři máš ty listiny,“ mávl starý pán rukou k otevřenému baroknímu tabernáklu.

Ležela tam stopka zažloutlých papírů zatížená oblíbeným dědečkovým talismanem. Vypadal jako Norimberské vejce, byl však něčím úplně jiným, protože nikdy neukazoval čas.

Richard si s ním jako kluk rád hrál - zlaté vajíčko, velké asi jako slepičí, zdobené rytinami podivných zvířat. Když se odklopil vršek, objevil se ciferník a dvě ručičky. Na ciferníku však nebyly hodiny, ale kabalistické značky, obrázek nahé ženy, a ručičky se nikdy nepohnuly, ať s nimi malý Richard dělal, co chtěl.

„Jdu si odpočinout, nezpozdi se k večeři, Barbora to nemá ráda,“ usmál se starý pán a zvedl se z křesla.

5.

Richard si přitáhl dědovo křeslo k oknu a na malý stolek vedle sebe položil listiny.

...léta Páně 1617 vyrazil hejtman Albrecht se dvěma stovkami jezdců, které najal za vlastní peníze, na pomoc arcivévodovi Ferdinandovi ve válce s Benátkami. Vyznamenal se nejen hrdinstvím, ale i vojenským uměním taktickým. Zajistil tak úspěch ve válce našeho budoucího krále.

Za zaznamenání však stojí i jeho výpad do Brescie, kde se v té době skrýval generál Benedetto Saurau, kterýžto uprchl od pevnosti Gradisca d'Isonzo i s pokladnou vojska Benátského.

Hejtman se svými jezdci letěl jako vítr a dostihl generála, právě když vjížděl do bran hradu, které za sebou nestačil uzavřít. Rozpoutala se lítá řež, která skončila pobitím všech tří stovek Saurauových vojáků a získáním pokladny. Z našich padlo jen sedmnáct jezdců a čtyřicet sedm jich bylo raněno. Mezi nimi i pisatel těchto řádků, kterýžto se bitvy zúčastnil a ránu sečnou do ruky obdržel.

Posádka hradu se okamžitě vzdala, avšak výkupným se vykoupila. Ještě téže noci hejtman nám všem dal vyplatit žold a příplatek za statečnost obdržel každý z účastníků bitvy. Sám sobě ponechal jen polovinu výkupného. Prý však získal poklad nevýslovné ceny. Co však to bylo, nikdo z vojáků se dozvědět nedozvěděl.

V té době byla na hradě manželka italského šlechtice Pietra della Welle Sitti, žena andělské krásy, kterou opěvovali všichni trubadúři republiky Benátské. Od ní měl prý obdržeti, jak se mezi vojskem šuškal, nádherný prsten a šavli vzácné práce indické, za svoji zdrženlivost, co se týče dobytého města a hradu.

To však nikdy hejtman nepotvrdil...

Richard se naklonil k listině, protože si všiml poznámky na jejím kraji. Inkoust byl vybledlý, proto naklonil listinu, aby na ni světlo dopadalo šikmo. Tím skoro nečitelná písmena více vynikla.

Nebyla to šavle, ale meč, tepáním zdobený.

„Kdo to mohl dopsat?“ blesklo mu hlavou. „Že by samotný Albrecht?“

Pak nad tím mávl rukou. Když pročetl všechny listiny, zjistil, že jsou v zápiscích mezery. Kromě zápisu neznámého písaře tam nebylo nic, co by osvětlovalo, jak se záhadné kameny dostaly do Albrechtova majetku.

Ozvalo se zvonění. Podíval se na hodinky a ťukl se do čela. Narovnal se a luplo mu v zádech, ale to ho neodradilo, aby nevyskočil a nerozběhl se do jídelny. Těšil se na Bětčinu svíčkovou, kterou vždycky udělala, když přijel.

Pardubice.

1.

„Poručíku,“ plukovník Prochaska zastavil Richarda u stájí, odkud právě mladý poručík vyšel.

Prstem si srovnal cvikr a suchým hlasem, kdy člověk nepoznal, jestli ho chválí, nebo ho posílá k raportu, pokračoval:

„Vaše švadrona byla při dnešním nácviku přehlídky nejlepší. A není to poprvé, takže zítra zahajujete. Doufám, že neuděláte ostudu ani nám, ani svému jménu.

Arcivévoda si potrpí na hulány, tak ať mu má radost.“

Richard stál v pozoru a s kamenným pohledem nedal najevo, co si myslí. Přehlídky ho otravovaly a po studiích mu bylo jasné, že jezdecké jednotky jsou odsouzené v budoucí válce k likvidaci. O té válce nikdo soudný nepochyboval, jen se čekalo, kdy vypukne.

„Koně zůstanou jen u trénu, ale jezdecktvo nemá šanci proti kulometům, ostnatým drátům a zákopům, to tihle starci nikdy nepochopí. To nemluvím o letadlech...“ prolétlo mu hlavou, uctivě přikývl a na tváři vyloudil drobný úsměv.

„Děkuji, pane. Měl bych jednu prosbu. Potřeboval bych pět dní dovolené.“

„Už zase?“ na hubené plukovníkově tváři se objevil drobný mráček.

„Ano, pane,“ kývl Richard. „Můj dědeček kníže Vojtěch mě požádal, abych pro něj něco zařídil v Itálii.“

„Dobře,“ kývl nakonec Prochaska, ale v tom případě se dobrovolně přihlásíte k převozu tajných materiálů, které máme odeslat do Frýdlantu na velitelství záložní brigády.“

„Samozřejmě, pane,“ vylétlo z Richarda a na tváři se mu rozlil široký úsměv.

Plukovník si sundal cvikr a začal ho leštit. Podezřívavě se díval na Richarda krátkozrakýma očima.

„Vypadáte nějak nadšeně,“ řekl nakonec. „Když jsem o to požádal důstojníky v době vaší nepřítomnosti, tak to žádné nadšení nevzbudilo.“

„Sloužím císaři,“ odpověděl Richard a tentokrát udržel na tváři kamenný výraz.

„To je největší otrava, která může být. Tajné spisy, které jsou tak tajné jako fejetony toho opilce Haška, které si čtou všichni Češi. Jenže Frýdlant, to se mi hodí. Předávání spisů si vyžádá určitě dva, tři dny, možná by se to dalo protáhnout...“

„Můžete jít,“ mávl Prochaska rukou a zadumaně sledoval, jak Richard míří do kanceláře jednotky.

2.

Bylo kolem druhé hodiny odpolední, slunce bylo ještě vysoko, když Richard přišel do stáje. Na sobě měl nažehlenou uniformu, nablýskané vysoké, černé holínky a ostruhy mu pocinkávaly při každém kroku.

Bylo tam rušno. Důstojníci podkoní šlechtili svěřené koně a ti byli nervózní. Vytušili, že se bude něco neobvyklého dít. Podupávali ve stáních až dřevěná podlaha duněla nárazy jejich kopyt. Vonělo tu seno a připomínalo rozkvetlou louku.

Bylo vidět, že všichni, od důstojníků po posledního vojína, si dali záležet, aby bylo všechno v nejlepším stavu a to nejen ve stájích. Dokonce i obrubníky kolem cest byly natřené na bílo, jen aby arcivévoda, kdyby ho náhodou napadlo vyrazit na obhlídku, nenašel ani smítko nečistoty.

„*To mohli ještě na ty bílé plochy namalovat císařské portréty,*“ pomyslel si Richard a ušklíbl se.

Richardův podkoní Maximilián Schwarz, malý podsaditý zrzek, Němec z Rumburka, jehož otec vlastnil povoznictví, se vynořil ze stání a řekl:

„Pane poručíku, Grand je dnes nějaký divnej, furt střečkuje.“

Uhnul letícímu kopytu, jak se ho Richardův hnědák pokusil kopnout. Maximilián miloval koně a ti měli rádi jeho. Patřil k těm lidem, kteří se neustále usmívali a jeho kulatá tvář posetá pihami se podobala Sluníčku, jak ho kreslili v novinách.

Poplácal konejšivě Granda po zadku, ale moc to nepomohlo.

Richard nad tím mávl rukou. Byl vynikající jezdec a Granda měl rád, i přesto, že to byl kůň tvrdohubý a nevyzpytatelný. Byl to nádherně stavěný hnědák, rychlý a obratný a Richard si s ním vždycky dokázal poradit.

Podkoní vyvedl koně ze stání, Richard zkontroloval sedlo, jestli je dobře utažené. Grand měl někdy ve zvyku napnout břicho, to pak sedlo nedrželo a jezdec lehce mohl sletět z koně.

Na cvičáku v kasárnách se už rovnali huláni a poddůstojníci kontrolovali výstroj všech, hulánů i koní. Všude se ozýval křik a pofrkávání nervózních zvířat.

Richard vyskočil na Granda a pohodlně se usadil v sedle. Z výšky měl dobrý přehled o dění. Podíval se na hodinky, pak kývl na svého zástupce.

Zazněl povel a za pár okamžiků se cvičiště uklidnilo. Huláni se seřadili a celý had jezdců se dal do pohybu. Projeli branou kasáren, pokračovali po široké třídě, až se dostali k nástupnímu místu celé přehlídky.

Plukovník Prochaska trasu vybral tak, aby procházela pod okny hotelu Veselka, kde se arcivévoda ubytoval. Mohl tak celou přehlídku sledovat z velkého balkonu, který měl u svého apartmánu.

Seřazení huláni trpělivě čekali na pokyn, že mohou zahájit přehlídku. Když přišel, zvedl Richard ruku a vyrazil jako první. Hned za ním jel vlajkonoš se standartou pluku a pak už ostatní...

Richard projel zatáčkou a dostal se na rovinku, která hulány přiváděla před balkon, kde stála generalita včetně arcivévody. Bylo před ním tři sta metrů ulice a pak přišla další zatáčka, která měla hulány přivést zpět do kasáren.

Klášterní ulici zaplnily po obou stranách davy místních obyvatel, kteří si nemohli nechat ujít takovou podívanou. Byla to pestrá sešlost, dámy si na sebe oblékly to nejlepší ošacení, co měly doma, zvláště pak se předháněly v pestrosti a nádheře klobouků. Muži oblečení do svátečního se potili pod palčivými slunečními paprsky. Bylo krásné počasí, na modré obloze se sem tam polehoučku pohyboval načechraný bílý obláček. Foukal příjemný vlahý větřík, který ochlazoval rozpálené ulice i lidi.

Dámy to měly jednodušší, mnohé využily poslední módy a oblékly si reformní halenky ze světlého hedvábí a mohly tak nechat doma šněrovačky, v nichž se ostatní dusily. Všem dámám se nad hlavami otáčely slunečníky v těch nejrůznějších barvách.

Před hotelem byla postavená dřevěná tribuna, kde seděli významní občané města a také tu bylo místo pro posádkovou hudbu.

Ta okamžitě, jak se zatačce objevili první jezdci, spustila břeský pochod a rány velkého bubnu rozechvívaly sklo v oknech nedalekých domů.

To bylo na cholerického Granda příliš. Splašil se, zařičel a postavil se na zadní. Richard jen okamžik před tím vycítil, že se bude něco dít. Zapřel se nohama do třmenů a omotal si uzdu kolem obou zápěstí. Prudce ji přitáhl, až se koňova šíje prohnula do oblouku a tlama se mu ocitla u hrudi.

Nepomohlo to. Kůň měl vyvalené oči a chraptivě oddechoval. Stál na zadních a pochodoval kupředu. Richardovi nezbylo nic jiného než se ho pokusit tak udržet. Grand prošel kolem tribuny, z níž hulánům blahosklonně kynul arcivévoda.

Richardovi tekly po tváři čůrky potu, ruce se mu chvěly a pomalu ztrácel sílu i v nohách.

Ale vydržel.

Až když minul tribunu, povolil a nechal Granda padnout na všechny čtyři. Splašený kůň se tryskem s vytřeštěnýma očima řítíl ulicí, a Richard se jen v duchu modlil, aby si to nezamířil mezi lidi. Vůbec si nebyl jistý, že by ho dokázal nějak usměrnit. Skloněný nad zpocenou šíjí hnědáka a snažil se udržet v sedle.

Grand však mířil přímo do kasáren.

Naštěstí brána byla stále ještě otevřená a kůň jí prolétl jako střela. Mířil do stáje. Na poslední chvíli se Richard hluboce sehnul, protože si vzpomněl na nízký překlad nade dveřmi.

Udělal dobře.

Jinak by mu Grand snad urazil hlavu. Stejně jí ale lehýnce škrtl o z trámu vyčnívající skobu a na pěšince se mu objevila krev. Naštěstí to byl opravdu jen škrábanec.

Kůň brzdil už od vchodu a nestačilo to, vletěl hlavou do zavřených vrátek stání koně majora Rozenkranze a roztříštil je.

Prudké zastavení hodilo Richarda kupředu a to, že se začátečnický chytíl koňského krku, způsobilo, že zůstal v sedle. Kůň stál jako socha a lehýnce se trásl na celém těle. Richard sklouzl na zem a nohy ho odmítly nést. Chytil se sedla a hlavou se o něj opřel. Cítil, jak se kůň třese, a uvědomil si, že je na tom stejně.

3.

Ozvalo se zaklepání na dveře. Pucflek Haškovec se k nim rozběhl a otevřel je. Za nimi stál plukovní ordonanc.

„Mám zprávu pro pana poručíka,“ řekl a cpal se dovnitř.

Haškovec mu uhnul a jen se podíval přes rameno, kde si právě Richard zavazoval lakýrku od slavnostní uniformy.

„Pane poručíku, máte se ihned dostavit k panu plukovníkovi.“

„Kde je? U sebe v kanceláři?“

„Ne, v hotelu Veselka. Máte se hlásit u rytmistra Kratze, ten vás odvede za plukovníkem.“

Richarda polilo horko. Bylo mu jasné, že extempore, které předvedl na přehlídce, i když za něj nemohl, bude mít dohru.

Ordonanc stál u dveří a čekal.

„Můžete jít,“ pokynul mu Richard, „vím kde je Veselka.“

„Rozkaz, pane poručíku,“ pokrčil ordonanc rameny a zmizel za dveřmi.

Richard se s povzdechem zvedl, zkusil se protáhnout, Chtěl zjistit, jak se bude tělo „tvářit“ na tu šílenou jízdu, avšak vypadalo to, že je všechno v pořádku. Zapraskalo mu v zádech, ale nic ho nebolelo.

Sešel dolů na cvičák a zamířil ke stájím. Po pár krocích se zastavil, mávl rukou a vyrazil k bráně.

Vyšel na ulici, pozdravil strážné hlídající vchod do kasáren, a vmísil se do davu. Lidé se živě bavili o právě proběhlé přehlídce a také, samozřejmě, o arcivévodovi.

„Tak vysoko postavený šlechtic se v Pardubicích často nevidí,“ řekl tlouštík ve fraku s mohutnými licousy ženě, kterou doprovázel.

„Ale je to fešák,“ povzdychla si roztouženě.

„Tomu nerozumím,“ zavrtěl v duchu Richard hlavou, „Starej páprda, kterého musejí ze zadu podpírat koštětem, aby jim neupadl, ale je to arcivévoda... Ty ženské jsou z něj úplně zfanfrněné. Kdyby zůstal vévodský titul v našem rodu, tak bych... Ále, to je pitomost, kdyby nebylo otce, tak jsme na tom hůř než tenhle úředníček,“ zhodnotil pohledem mírně oblýskaný frak muže, který ho právě míjel.

Lidé mu ustupovali a vytvářeli tak cestu, kterou mohl rychle jít k hotelu Veselka.

Za pár minut už došel dlouhými kroky před honosný vchod hotelu, kde stáli strážníci, kteří hlídali klid a bezpečí arcivévody. Zasalutovali mu a beze slova ho vpustili dovnitř. Sklidil za to pár závistivých pohledů od několika mužů v placatých čepicích a šedivých pumpkách, v nichž bezpečně poznal reportéry několika pražských a vídeňských novin, kteří měli dovnitř vstup zakázaný. Jeden si ho vyfotografoval fotoaparátem Kodak 4A, o kterém Richard již dávno uvažoval, ale neměl čas si ho koupit. Prodávali ho pouze v Praze a tam se tak často v poslední době nedostal.

4.

„Rytmistře, přišel jsem na plukovníkův rozkaz,“ ohlásil se Richard u masivního postaršího muže s neobyčejně velikými lícousy a knírem.

Muž seděl ve foyeru hotelu a tvářil se znuděně. Pokuřoval tlustý doutník a na stolku měl postavenou skleničku, jejíž zlatavý obsah jednoznačně naznačoval, že to mléko není. Patřil k arcivévodově průvodu, ale s Richardem se znal z jeho pobytu ve Vídni.

„Á, pán z Valdštejna,“ vyskočil rytmistr Kratz z křesla.

Odložil doutník do popelníku a mohutně potřásl Richardovi rukou a druhou ho poplácával po rameni. Široce se usmíval a hlaholil:

„To jsem si mohl myslet, že jste to byl vy! Kdo jiný by předvedl takový kousek! Tak vy sloužíte tady? Předpokládal jsem, že takový premiant bude v nějakém pluku blíž ke dvoru...“

„No, to nebylo nic zvláštního,“ bránil se skromně Richard a nenápadně potřepával rukou, kterou mu Kratz svým mamutím stiskem málem rozdrtil. „Ale možná budu opravdu blíž Vídni,“ řekl s úsměvem, „kapitán Holeka požádal o mé přeložení“

„Takže už i vy si hrajete s těmi plátěnými hračkami?“ vrtěl hlavou rytmistr. „Vždyť se to rozpadne ve vzduchu, když foukne pořádný vítr. Divím se císaři, že se o to vůbec zajímá,“ vrtěl nechápavě starý dragoun hlavou. „Koně! To je základ armády... No, dobře... Bez infanterie a dělostřelectva se to také neobejde, ale letadla?“ mávl rukou.

„Nevíte, co ode mě chtějí?“ změnil Richard téma.

„Nesmíte to na mě prozradit,“ rytmistr ztišil hlas do burácivého šepotu, který byl tak nenápadný, že rozhoupal oba fíkusy v rohu foyeru, „ale arcivévoda byl úplně vedle z toho vašeho kousku. Plukovník už dostal stříbrnou záslužnou medaili a na vás čeká bronzová. A počítejte s tím, že se dnes domů nedostanete. Arcivévoda je z přehlídky tak nadšený, že...“

„Já dostanu Signum Laudis?“ vykulil oči Richard.

„Ano, vy,“ kývl na to Kratz.

„*To dědečka klepne pepka,*“ pomyslel si Richard potěšeně. „*Má sice stříbrnou, ale to je jedno.*“

„Musím říct, že něco takového jsem ještě neviděl, snad jen v cirkusu, ale takovou štreku...,“ nevěřícně vrtěl hlavou Kratz.

„*Já taky ne,*“ prolétlo Richardovi hlavou, „*a doufám, že už nikdy neuvidím. Už bych to nikdy nechtěl na vlastní kůži zažít.*“

5.

„Pojďte na balkon,“ ukázal prstem plukovník Prochaska Richardovi směr.

Prorazili si cestu houfem už slušně opilých důstojníků, z nichž Prochaska a Richard byli nejstřízlivější, i když plukovník už měl drobné problémy s rovnováhou.

„Také jste mě mohl předem upozornit, co chystáte,“ řekl Prochaska a uhlazoval si rukou, v níž třimal zapálenou cigaretu, pěšinku, která už byla poněkud rozvrkočená.

Před chvílí se nedokázal nějakou chvilku ubránit nájezdu jedné z rozjařených dam, což vyvolalo hurónský smích všech důstojníků s výjimkou arcivévody, který spal s hlavou položenou na stole.

„Byl to okamžitý nápad, pane plukovníku“ pokrčil Richard rameny.

„Ne úplně úspěšný, jak si tak všímám vaší zajodované pěšinky.“

„Ano, musím nechat vytáhnout tu skobu ve dveřích do stáje,“ usmál se Richard. „Asi si ji vezmu na památku.“

„Takže abychom to uzavřeli. Máte týden domácího vězení, za neukázněnost, který si odsedíte ve Frýdlantu. Pojedete tam s nějakými papíry, které tam musí neodkladně být doručené. Dozvěděl jsem se to jen pár okamžiků před přehlídkou. Ten týden je proto, že předávání listin bude trvat asi tak dlouho. Vzhledem k výsledku vaší neukázněnosti,“ Prochaska si poklepal na hrud', kde se mu v měsíčním světle blýskala stříbrná medaile, „se vám trest nezapiše do papírů a bude to gentlemansky jen mezi námi. Navíc nedostáváte pět dnů dovolené, ale osm. Abtreten.“

Richard zasalutoval, provedl ukázkové čelem vzad, vrátil se restaurace, kde to začínalo být značně rozjařené. Arcivévodu taktně odvedli a Richard zamířil ke schodům do přízemí a nenápadně opustil hotel Veselka.

Pomalu začínalo svítat, takže zamířil do kasáren, aby se alespoň trochu vyspal. Cestou potkal pár opilců a dva hulány, kteří byli na černo venku, ale Richard dělal, jako kdyby je neviděl.

Frýdlant.

1.

Richard předal listiny, které vezl z Pardubic, byla jich celá papírová krabice, která zabrala prakticky celý kufr na zádi Bugattky. Cifřspióni a další pověřené osoby se na pečlivě zapečetěnou krabici vrhli jako mravenci na kostku cukru.

Richard si nechal podepsat převzetí bedny.

Nyní měl vystaráno. Musel jen počkat na výsledky, aby je mohl odvést zase zpět do Pardubic.

Bylo časně odpoledne a slunce už překonalo nejvyšší bod na obloze, ale nebylo příliš daleko za ním. Zastavil se v důstojnické jídelně a pochutnal si na vídeňských řízcích a bramborové kaši. Také nakládané okurky měly jemnou a lahodnou chuť. Pivo tu neměli bůhvíjaké, ale pít se dalo. Bylo to divné, protože pivovar hraběte Clam-Gallase patřil k největším a nejlepším v celých Jizerských horách a jeho černé pivo Hubertus bylo pověstné po celých Čechách.

„*Asi se o něj tady neumějí dobře postarat,*“ pomyslel si roztrpčeně Richard.

Vyšel z garnizóny a zamířil do hotelu.

Když už byl před ním, zastavil se a tůkl se do čela, což vyvedlo z míry kolem procházející se měšťany, protože švarný poručík císařského vojska, který dělá takové posunky za střízliva a ve dne, bylo něco nepředstavitelného.

Richard se na okamžik zastyděl, ale pak nad sebou mávl rukou. Zamířil na dvůr hotelu, kde měl zaparkované auto.

„Lepší už to nebude,“ zabručel, přeskočil zavřená dvířka Bugattky a uvelebil se u volantu.

Jen o okamžik později se rozburácel motor a hotel Zlatý lev mu zmizel za zády. Nepříliš rychle projížděl ulicemi Frýdlantu směrem k zámku. Projel Okružní ulicí a odbočil na Zámeckou, která ho nasměrovala k odbočce ke hradu a zámku.

Když najel na úzkou cestu, která ho měla přivést až na hradní nádvoří, začal v duchu nadávat.

„Hergot!!! To je jako u dědečka! Stejně kočičí hlavy. Na tomhle by si zlámal hnáty i pěší, nebo kůň! To péra nemohou vydržet! To snad dělají schválně!“ Navíc dojel žebříňák, vysoce naložený senem, který táhli dva silní valaši. Jejich rychlost se však velmi blížila rychlosti splašeného hlemýžďe. Silnice byla úzká, tak Richard zastavil a vypnul motor. Postavil se a opřel se lokty o přední sklo. Vozka se vyklonil zpoza sena, když přestal slyšet hluk motoru.

„Milej pane,“ křikl, „počkejte chvíli, o kousek dál je to širší, tam mě můžete předjet. Počkám tam.“

„Jo, díky,“ mávl rukou Richard a svět se hned zdál slunečnější, přesně tak, jaký byl ve skutečnosti.

Pohodlně se usadil na sedačce řidiče a čekal. Povož pokračoval dál svým tempem. Po chvíli zmizel v zatáčce.

Richard se ještě chvíli opaloval, pak nastartoval a pomalu, na jedničku, pokračoval nahoru na hrad.

Asi dvě stě metrů za zatačkou uviděl povoz stát na malém rozšíření, takže se kolem něj dokázal protáhnout.

Vjel na nádvoří, tam zastavil a pak vylezl z auta. Než se pořádně protáhl, vyšel před vysokánské dveře komoří, stál tam jako dřevěné pravítko a tvářil se povýšeně. To Richard znal a vůbec ho to nevyvádělo z míry.

„Ohlase mě u pána. Jmenuji se Richard z Valdštejna.“

Po majordomově obličejí přeběhlo něco jako mořská vlna. Z povýšenosti se na okamžik stalo překvapení, to vystřídala úcta, ale pak se zase na obličejí usadil původní strnulý výraz.

„Samozřejmě, pane. Posad'te se v salonu. Ohlásím vás.“

Prkenně se točil a pochodoval tak, že Richard se zaposlouchal v naději, že uslyší skřípání dřevěných kloubů.

Neuslyšel.

Vešel do velké haly, odkud vedlo dvojité schodiště. Stranou, vlevo stál malý, mahagonový stolek s dvěma židličkami.

Posadil se k němu a zamyslel se. Nevěděl, jak má pána zdejšího panství požádat o přístup do knihovny. I když dědeček zdejšího pána dobře znal, Richard tu byl poprvé. Nápad, který se mu vloudil do hlavy před hotelem, se mu už nyní nezdál ani zdaleka tak chytrý jako před chvílí.

„Jsem rád, že vás mohu přivítat na mém panství,“ ozval se hluboký hlas od mramorového schodiště, které vedlo do prvního patra.

Richardem to trhlo, vyskočil, sklonil hlavu v pozdravu a cvakl podpatky.

Přicházel k němu nepříliš vysoký, hubený muž s vojenským držením těla a dlouhýma rukama. Vysoké čelo přecházelo do šedivých vlasů učesaných na pěšinku. Hladce vyholenou tvář zdobily licousy. Na nose měl cvikr s tenkou zlatou obroučkou, od kterého vedl tenký zlatý řetízek ke kapsičce odpoledního obleku.

„Dobrý den, pane hrabě,“ ještě jednou se uklonil Richard. „Richard z Valdštejna.“

„Já vás znám, mladíku,“ odpověděl pán domu s úsměvem a posadil se ke stolku přes roh od Richarda, který si také sedl. „Byl jste mi představen před patnácti lety u vašeho dědečka. No, tehdy jste byl podstatně menší...“

„Na jednu stranu jsem doufal, pane, že si tu nepříjemnou chvíli nebudete pamatovat...“

„Myslíte to, jak jste zvrhl šálek kávy mojí manželce na bílé šaty?“ usmál se Fritz Clam-Gallas. „Tak to si pamatuji velmi dobře. Ale abychom odbočili od mírně nepříjemných vzpomínek,“ domácí pán se významně podíval na zrudlého Richarda, „Co vás přivádí do Frýdlantu?“

„Poslal mě sem můj velící důstojník, plukovník Prochaska.“

„Ten teď velí hulánům v Pardubicích, že?“

„Ano,“ Richard se zatvářil překvapeně.

„To víte, i když už nesloužím, přehled si uchovávám. Vezl jste sem něco těm protivným cifršpionům, co? Takže tady budete alespoň týden,“ řekl hrabě spokojeně se znalostí věci. „Z toho vyplývá, že si se mnou půjdete zítra zastřílet tetřívky. Odmítnutí se nepřijímá,“ Fritz Clam-Gallas zvedl výstražně prst, když viděl, že se Richard nadechuje k odpovědi.

„Mám v tom případě problém, pane,“ pokrčil rozpačitě Richard rameny. „Mám totiž čestné domácí vězení na dobu pobytu ve Frýdlantu. Už teď jsem ho porušil, návštěvou u vás. Ale možná, že by mi to pan plukovník schválil.“

„To mi musíte vysvětlit,“ naklonil domácí pán hlavu na stranu a přejel si prstem po bradě. „To mě zajímá. O takovém trestu jsem zatím neslyšel, a že mám odslouženo v císařské armádě pěkných pár roků. Co to zase ten starý pardál vymyslel?“ kníže se usmíval a nevěřícně kroutil hlavou.

Richard mu povyprávěl celou historii přehlídky před arcivévodou a její následky. Domácí pán se nadšeně chechtal a chvílemi i pleskl rukou o stůl.

Pak se na okamžik zamyslel a řekl:

„Než vám udělám svůj návrh, tak bych opravdu chtěl vědět, co vás sem přivedlo,“ mávl rukou do oblouku, čímž naznačil, že myslí zámek a hrad.

„Byl jsem nedávno navštívit dědečka a ten mi ukázal nějaké Valdštejnské listiny, které prý dostal od vás. Prostudoval jsem si je a zjistil jsem, že jsou to fragmenty nějakého deníku, či kroniky. Tak mě napadlo požádat vás o přístup do knihovny, jestli by se tam nenašly další části. Bylo to velmi zajímavé čtení a vztahovalo se k našemu rodu.“

Kníže se potutelně usmál a řekl:

„Tak to docela koresponduje s tím, co jsem vám chtěl navrhnout. Předpokládám, že jste se neubytoval v kasárnách, ale v hotelu. Zrušte to. Zvu vás jako svého hosta a můžete si domácí vězení odsedět,“ kulišácký úsměv rozvlnil jeho mohutné licousy, „přímo tady. V době, kdy mě nebudete doprovázet na lovu, můžete do sytosti bádat v naší knihovně.“

„Nevím, jak bych vám poděkoval,“ zarazil se Richard. „Opravdu jsem neměl v úmyslu...“

„Kdybych vás nechtěl pozvat, tak vás nezvu,“ uzavřel rezolutně debatu domácí pán.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Valdštejnova éra.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.